

Milota Havránková: MILOTA

2. 10. 2015 – 17. 1. 2016

Galerie hlavního města Prahy

Dům U Kamenného zvonu

Staroměstské nám. 13, Praha 1

Otevřeno út–ne, 10–20 hodin

Autorky koncepce výstavy: Milota Havránková a Anna Vartecká

Kurátorka výstavy: Nadia Rovderová

Milota Havránková (1945) patří k první československé generaci vysokoškolsky vzdělaných profesionálních fotografů, kteří koncem 60. let minulého století absolvovali studijní obor výtvarná fotografie na pražské FAMU u profesora Jána Šmoka. Po studiu v oboru pokračovala a pedagogicky působila na Střední škole uměleckého průmyslu v Bratislavě. Právě tam nadchla a fotograficky formovala mladou generaci osobitých fotografů, tzv. *Slovenskou novou vlnu*, ke které patří například Tono Stano a Miro Švolík. Od roku 1991 inspirovala další generace, když vedla a názorově kultivovala směřování Ateliéru výtvarné fotografie na VŠVU v Bratislavě. V letech 1994–2005 přednášela na katedře fotografie FAMU v Praze, v současnosti vede Ateliér fotomédií na Akademii umění v Banské Bystrici.

Milota je výjimečná a do značné míry soliterní fotografka. Na fotografickou scénu vstoupila v 60. letech, kdy slovenská fotografie procházela silnou vlnou zvýtvarnění a znovu ožívala východiska expresivně laděného surrealismu. Rehabilitace jeho imaginativního potenciálu však proběhla v úplně nových podmínkách. Autorka od počátku neustále narušuje tradice, dokonce i ty vlastní, modifikuje vizuální řeč i výrazový slovník své tvorby. Je jednou z nejdůležitějších experimentátorek v dějinách česko-slovenské inscenované fotografie. Neortodoxními zásahy do pozitivu i negativu, použitím široké škály expresivních výrazů, kombinací fotografických i nefotografických výtvarných technik, ale i pozdějším použitím digitální a postprodukční manipulace dosahuje svébytné obraznosti. Transformuje bezprostředně viděnou realitu do subjektivních obrazových kompozic tak, aby přesahovala mikrosvět jejich mezilidských vztahů. V 80. letech minulého století, kdy v Československu rostl zájem o principy inscenované fotografie, ona ve své tvorbě intuitivně předjímala zárodky počítačové a digitální obraznosti. Přirozeně pak přijala téměř vše, co ji nabízel nástup nových médií na přelomu tisíciletí. Svým pedagogickým i uměleckým působením tak pomohla nasměrovat oblast tvůrčí fotografie a uměleckého vzdělávání k jejich současnému intermediálnímu zaměření.

Pro její tvorbu je příznačná nejen pestrost technologických, formálních i myšlenkových přístupů, ale i široký záběr uměleckých disciplín počínaje designem a módou, přes knižní ilustrace, interiérové monumentální fotografie pro architektonické realizace, malbu, inscenovanou a výtvarnou fotografii až k experimentálnímu

Galerie hlavního města Prahy, po Národní galerii druhá nejvýznamnější v České republice, byla založena 1. května 1963. Bylo jí uloženo shromažďovat, odborně ochraňovat, vědecky zpracovávat a spravovat české umění 19., 20. a 21. století. V současné době má GHMP ve správě osm objektů: Dům U Kamenného zvonu, Dům U Zlatého prstenu, Městská knihovna – 2. patro, Colloredo-Mansfeldský palác, Dům fotografie, Bílkova vila, Zámek Troja a Dům Františka Bílka v Chýnově.

filmu. Skončí však pokaždé tam, kde začala – u fotografie, kterou považuje za průsečík celým vizuálním uměním posledního století. Autorka vnímá toto médium jako legitimní prostředek komunikace, kterým skutečnost inscenuje, manipuluje a také provokuje, aby odhalovala její skryté vrstvy. Toto neúnavné hledání plnohodnotného uměleckého a přitom specificky fotografického výrazu, které nikdy nesledovalo módní obrazové tendence a hlavní proudy fotografie, přidává paradoxně jejímu dílu nadčasovou a stále aktuální hodnotu.

Skrz svoji tvorbu prohledávala zákoutí své duše, komunikovala se zákony univerza, zkoumala zázrak stvoření, tvoření, emocí či smyslu bytí. Používala jednoduché nástroje: ženskost, analytickou zvědavost, tvořivost, hravost a pokoru. Její tvorba se odlišuje od klasicky chápané fotografie či fotografického konceptu. Vizionářsky předvídala trendy, které teprve měly přijít, a i proto byla a je svými současníky často nepochopena. S časovým odstupem od vývoje fotografie druhé poloviny 20. století se dnes mnohem jasněji ukazuje, jak prozíravý a svobodný byl a je její přístup k tvorbě.

Retrospektiva v Galerii hlavního města Prahy v Domě U Kamenného zvonu ukazuje hlavní okruhy rozsáhlé tvorby Miloty Havránkové, kterými navázala na odkaz fotografické avantgardy a způsobem novým, ničím nsvázaným, použila fotografickou techniku k tvorbě, kterou až dnes dokážeme docenit v celé šíři a hloubce.

Nadia Rovderová a Anna Vartecká

Milota Havránková

1945 narozena v Košicích, Slovenská republika

1960–1964 Střední škola uměleckého průmyslu v Bratislavě

1963–1965 fotoreportérka – Filmové ateliéry Koliba v Bratislavě

1966–1971 Filmová fakulta Akademie múzických umění v Praze u prof. Jána Šmoka

1972–1977 Střední škola uměleckého průmyslu v Bratislavě, odborný pedagog, obor výtvarná fotografie

1977–1991 ve svobodném povolání

1991–2011 Vysoká škola výtvarných umění v Bratislavě, odborný pedagog, vedoucí ateliéru výtvarné fotografie, členka akademického senátu VŠVU

1994 – Filmová fakulta Akademie múzických umění v Praze – vysokoškolský pedagog na katedře fotografie

1995 – docentka, habilitovaná v oboru fotografie na FAMU v Praze

2002 – vedoucí katedry fotografie a nových médií VŠVU, členka odborové rady VŠVU, členka umělecké rady VŠVU v Bratislavě

2006 – jmenována vysokoškolskou profesorkou v oboru volné umění prezidentem SR v Bratislavě

2007–2011 – ředitelka Galerie PF 01, Bratislava

2012–2013 – pedagog na katedře fotografie, Filmová fakulta Akademie múzických umění v Praze

od 2013 – vedoucí ateliéru Foto media, Akademie umění v Banské Bystrici, Slovenská republika

Galerie hlavního města Prahy, po Národní galerii druhá nejvýznamnější v České republice, byla založena 1. května 1963.

Bylo jí uloženo shromažďovat, odborně ochraňovat, vědecky zpracovávat a spravovat české umění 19., 20. a 21. století.

V současné době má GHMP ve správě osm objektů: Dům U Kamenného zvonu, Dům U Zlatého prstenu, Městská knihovna – 2. patro, Colloredo-Mansfeldský palác, Dům fotografie, Bílkova vila, Zámek Troja a Dům Františka Bílka v Chýnově.

Autorky koncepce výstavy: Milota Havránková a Anna Vartecká

Kurátorka: Nadia Rovderová

Koordinace za GHMP: Olga Malá

Architektonické řešení: Igor Marko

Grafické řešení: Milota Bibira Marková

Redakce textů: Marta Nožková

Anglický překlad: Beata Havelská, Vladimíra Šefranka

Český překlad: Miroslav Zelinský

Vzdělávací programy: Lucie Haškovcová, Kateřina Prokopová, Markéta Slachová Goldová

Instalace a produkce, vedoucí: Diana Brabcová

Propagace: Barbora Gallová, Miroslav Koláček, Alice Lenská, Michaela Vrchotová

Produkce: Lucie Černá, Olja Triaška Stefanovič

Záštitu nad výstavou převzala primátorka hlavního města Prahy Adriana Krnáčová

Partneři výstavy: Art in box, Ministerstvo kultury České republiky, Ministerstvo kultury Slovenské republiky, Kant, Slovenský institut, Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí, LL Consulting, Bona Fide, RFG, Státní fond kultury ČR, MČ Praha 1

Mediální partneři: A2, Art and Antiques, Artalk.cz, ArtMap, ArtMix, ČRo Vltava, Dotyk, Flash Art, Literární noviny, Museum Channel, Pražský deník, Radio 1, Rádio Classic, Xantypa

Kontakt pro novináře: Michaela Vrchotová, +420 725 818 721, vrchotova@ghmp.cz

Další informace: www.ghmp.cz, fb.com/GHMP.cz

Galerie hlavního města Prahy, po Národní galerii druhá nejvýznamnější v České republice, byla založena 1. května 1963. Bylo jí uloženo shromažďovat, odborně ochraňovat, vědecky zpracovávat a spravovat české umění 19., 20. a 21. století. V současné době má GHMP ve správě osm objektů: Dům U Kamenného zvonu, Dům U Zlatého prstenu, Městská knihovna – 2. patro, Colloredo-Mansfeldský palác, Dům fotografie, Bílkova vila, Zámek Troja a Dům Františka Bílka v Chýnově.

DOPROVODNÝ PROGRAM K VÝSTAVĚ:

Autorská prohlídka s Milotou Havránkovou a kurátorkami výstavy Nadiou Rovderovou a Annou Varteckou:

st. 14. 10. v 18.00

čt. 5. 11. v 18.00

čt. 19. 11. v 18.00

ne. 17. 1. v 16.00

Milota Havránková a její vliv na vznik a tvorbu Slovenské nové vlny.

Setkání s Milotou Havránkovou v diskuzi s Tonem Stanem, Miro Švolíkem, Martinem Štrbou, Petrem Župníkem, Rudo Prekopem a dalšími.

pá. 27. 11. 2015 v 18.00

Můj věk mi dává větší svobodu – setkání a diskuze s autorkou Milotou Havránkovou

čt. 7. 1. v 18.00

Dernisáž výstavy a komentovaná prohlídka s Milotou Havránkovou a kurátorkami Nadiou Rovderovou a Annou Varteckou

pá. 15. 1. v 18.00

Křest výpravného katalogu MILOTA za účasti autorky výstavy Miloty Havránkové a kurátorek Nadii Rovderové a Anny Vartecké.

Termín bude upřesněn.

Fotografický workshop „Volný storyboard“ .

Workshop povede Milota Havránková ve spolupráci s lektorským oddělením GHMP.

So. 5. 12. od 10.00 do 18.00

Rezervace nutná

Galerie hlavního města Prahy, po Národní galerii druhá nejvýznamnější v České republice, byla založena 1. května 1963. Bylo jí uloženo shromažďovat, odborně ochraňovat, vědecky zpracovávat a spravovat české umění 19., 20. a 21. století. V současné době má GHMP ve správě osm objektů: Dům U Kamenného zvonu, Dům U Zlatého prstenu, Městská knihovna – 2. patro, Colloredo-Mansfeldský palác, Dům fotografie, Bílkova vila, Zámek Troja a Dům Františka Bílka v Chýnově.

Výtvarný ateliér pro dospělé a seniory:

ne. 18. 10. 15.00–18.00 Černobílý portrét, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

ne. 20. 12. 15.00–18.00 Camera obscura, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

Víkendové výtvarné workshopy:

so. 7. 11. 13.00–18.00 Metamorfózy fotografie, Dům U Kamenného zvonu

so. 28. 11. 13.00–18.00 Překračování hranic fotografie, Dům U Kamenného zvonu

so. 12. 12. 15.00–18.00 Forma a obsah fotografie, Dům U Kamenného zvonu

Stěžejním zaměřením reakcí na výstavu budou výtvarné experimenty v oblasti fotografie – od fotomontáží, koláží, dokreslování a asambláží, přes fyzikálně-chemické experimenty s fotomateriály a světlem až po přesahy k intermediální, akční i prostorové tvorbě a body artu. Po vzoru autorky plánujeme promítání již existujících fotografií dataprojektorem na 3D objekty (například na postavy) a jejich opětovnou dokumentaci v nejrůznějších proměnách. Porovnáme a uplatníme rozmanité přístupy vycházející od klasické fotografie až k současným digitálním formám zachycení obrazu. Budeme se věnovat „multiplikaci“, zmnožení a zrcadlení vybraných fragmentů a detailů, které by se měly dle očekávání ve výsledku projevit jako mnohvrstevnaté struktury. Navrhne a zdokumentujeme kompozice, využívající tvarový charakter lidského těla – např. rukou, nohou atd. v kombinaci s předměty a výtvarnými prvky jako linie, skvrna apod. Průzkumy hranic a možností fotografie se dotknou i obsahové a významové stránky. Pokusíme se prezentovaná díla interpretovat, dešifrovat a hledat v nich nejrůznější myšlenky adekvátně kvěku návštěvníků. Porovnáme možnosti abstrakce a konkrétního vyjádření a prozkoumáme kódování pomocí znaků, symbolů a metafor. Zabývat se budeme mnoha tematickými okruhy – portrét, identita, komunikace, vztahy, emoce. Podstatou by se měla stát pocta experimentu a jeho formálním i obsahovým možností.

Víkendové programy vznikají jako součást oblíbeného cyklu „Tvořivé dialogy s uměním“ a jsou určené dětem, rodinám s dětmi a dalším zájemcům všech věkových kategorií včetně seniorů a znevýhodněných.

Příchod a odchod je individuální, tzn. kdykoliv ve vymezeném čase.

Rezervace do 16.00 předchozího dne (není podmínkou účasti).

Interaktivní prohlídky výstavy pro všechny typy škol i další věkové a zájmové skupiny s možností následné výtvarné reakce ve formě vlastní tvorby. Akce přizpůsobujeme časově, tematicky i úrovní náročnosti konkrétním požadavkům každé školy.

Rezervace nutná

Cena: děti do 10 let, studenti uměleckých škol, pedagogové 5 Kč; nad 10 let 20 Kč

Kontakty: Lucie Haškovcová, lucie.haskovcova@ghmp.cz, 606 612 987, 608 216 418

Galerie hlavního města Prahy, po Národní galerii druhá nejvýznamnější v České republice, byla založena 1. května 1963. Bylo jí uloženo shromažďovat, odborně ochraňovat, vědecky zpracovávat a spravovat české umění 19., 20. a 21. století. V současné době má GHMP ve správě osm objektů: Dům U Kamenného zvonu, Dům U Zlatého prstenu, Městská knihovna – 2. patro, Colloredo-Mansfeldský palác, Dům fotografie, Bílkova vila, Zámek Troja a Dům Františka Bílka v Chýnově.